

LÃNH ĐẠO ĐẤT NƯỚC ĐI LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI - TRỌNG TRÁCH CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ THẢO^(*)

Ngày nhận bài: 24/8/2024 Ngày thẩm định: 26/8/2024 Ngày duyệt đăng: 20/9/2024

Tóm tắt: Lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội là trọng trách của Đảng Cộng sản Việt Nam. Thực tiễn gần 40 năm đổi mới đã chứng minh vai trò lãnh đạo đúng đắn của Đảng đối với sự phát triển của đất nước. Vì vậy, nghiên cứu, phân tích việc thực hiện trọng trách của Đảng trong lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội và đề xuất các giải pháp để Đảng giữ vững và thực hiện tốt trọng trách lãnh đạo là cần thiết hiện nay.

Từ khóa: chủ nghĩa xã hội; Đảng Cộng sản Việt Nam; lãnh đạo; trọng trách

1. Đặt vấn đề

Ngay từ khi ra đời, trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên (tháng 02/1930), Đảng đã xác định rõ mục tiêu chiến lược của cách mạng Việt Nam là: “Làm cho nước Nam được hoàn toàn độc lập”, “để đi tới xã hội cộng sản”⁽¹⁾. Trải qua các giai đoạn cách mạng, Đảng kiên định lựa chọn con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, kiên trì thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Đây chính là khát vọng, là sự lựa chọn của nhân dân Việt Nam, hoàn toàn “phù hợp với thực tiễn cách mạng Việt Nam và xu thế phát triển của thời đại”⁽²⁾. Điều này được thể hiện nhất quán trong các văn kiện của Đảng. Tại Đại hội lần thứ VII, Đảng khẳng định: “nhân dân ta quyết không chấp nhận con đường nào khác ngoài con đường xã hội chủ nghĩa”⁽³⁾. *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ*

quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) tiếp tục khẳng định: “Đi lên chủ nghĩa xã hội là khát vọng của nhân dân ta, là sự lựa chọn đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, phù hợp với xu thế phát triển của lịch sử”⁽⁴⁾. Trong điều kiện đảng cầm quyền, Đảng là lực lượng duy nhất có trọng trách lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội. Nội dung trọng trách của Đảng thể hiện ở việc xây dựng lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội; lãnh đạo thực hiện các nhiệm vụ phát triển đất nước trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội. Vì vậy, giữ vững và thực hiện tốt trọng trách của Đảng trong lãnh đạo đất nước phát triển quyết định đến thành công của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam thực hiện trọng trách lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội qua gần 40 năm đổi mới

Qua gần 40 năm đổi mới, trọng trách lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội của Đảng thể hiện ở **những kết quả nổi bật** sau:

^(*) TS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Một là, trọng trách xây dựng và phát triển lý luận khoa học về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng luôn nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Trên cơ sở tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, khái quát kinh nghiệm xây dựng chủ nghĩa xã hội của thế giới, Đảng tích cực tìm tòi, bổ sung, phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội phù hợp với thực tiễn cách mạng Việt Nam và quy luật phát triển, bảo đảm thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Lý luận đó đã khẳng định bản chất của Đảng là “đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời là đội tiên phong của nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam; đại biểu trung thành lợi ích của giai cấp công nhân, của nhân dân lao động và của dân tộc”⁽⁵⁾.

Để lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội, Đảng từng bước “định hình” xã hội xã hội chủ nghĩa và “định hướng” xây dựng chủ nghĩa xã hội với các đặc trưng, phương hướng trên từng lĩnh vực cụ thể, là cơ sở để Nhà nước và xã hội thực hiện. Lần đầu tiên, *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội năm 1991* xác định 06 đặc trưng, 07 phương hướng xây dựng chủ nghĩa xã hội, đồng thời khẳng định, “quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta là quá trình lâu dài, trải qua nhiều chặng đường”⁽⁶⁾, với từng mục tiêu cụ thể về kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, với hình thức và bước đi phù hợp. Đó “là sự phát triển quá độ lên chủ nghĩa xã hội bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa”⁽⁷⁾.

Các văn kiện của Đảng trong thời kỳ đổi mới đã bổ sung, phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội dựa trên cơ sở khoa học và thực tiễn. Tại Đại hội lần thứ X, Đảng đã đánh giá thành tựu tư duy lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, đồng thời xác định 08 đặc trưng của xã hội xã hội chủ nghĩa và

08 phương hướng cơ bản⁽⁸⁾. Đại hội lần thứ XI tiếp tục bổ sung và phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội với 08 đặc trưng, 08 phương hướng và 08 mối quan hệ lớn cần giải quyết trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội. Tại Đại hội lần thứ XII, Đảng đã điều chỉnh các mối quan hệ lớn, bổ sung mối quan hệ “giữa Nhà nước và thị trường”⁽⁹⁾. Mối quan hệ này được Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII phát triển thành mối quan hệ “giữa Nhà nước, thị trường và xã hội”⁽¹⁰⁾. Đại hội lần thứ XIII của Đảng tiếp tục bổ sung mối quan hệ “giữa thực hành dân chủ và tăng cường pháp chế, bảo đảm kỷ cương xã hội”⁽¹¹⁾, đồng thời xác định 12 định hướng, 06 nhiệm vụ trọng tâm và 03 đột phá chiến lược để đưa nước ta trở thành nước phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa có thu nhập cao vào năm 2045.

Như vậy “hệ thống lý luận về đường lối đổi mới, về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam tiếp tục được bổ sung, phát triển”⁽¹²⁾. Đây chính là thành tựu nổi bật của Đảng trong việc thực hiện trọng trách lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội, thể hiện rõ bản chất, giá trị và tính ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa mà Việt Nam đang xây dựng. Do đó, để xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội, Đảng tiếp tục nghiên cứu, làm sáng tỏ con đường đi lên chủ nghĩa xã hội với bản chất, mục tiêu và phương hướng cụ thể trên các lĩnh vực, trong đó, nổi bật là các lĩnh vực sau:

- *Về kinh tế*, Đảng xác định và lựa chọn mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là mô hình kinh tế tổng quát ở nước ta trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội. Đó là nền kinh tế thị trường “hiện đại, hội nhập quốc tế, vận hành đầy đủ, đồng bộ theo các quy luật của kinh tế thị trường, có sự quản lý của nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo; bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa, nhằm mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”⁽¹³⁾. Từ đó, Đảng xác định các đặc

trung và bước đi cụ thể trong xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Đây là “*một đột phá lý luận rất cơ bản và sáng tạo của Đảng ta, là thành quả lý luận quan trọng*”⁽¹⁴⁾, khẳng định với thế giới lập trường, bản chất của Đảng và tính ưu việt của chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

- *Về chính trị*, Đảng xác định, mô hình tổ chức tổng thể của hệ thống chính trị nước ta được cấu thành bởi Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, vận hành theo cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ”. Trong các kỳ đại hội, lý luận về Đảng Cộng sản Việt Nam càng quyền thể hiện rõ bản chất, nền tảng tư tưởng, thẩm quyền, trách nhiệm, các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nội dung, phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng. Lý luận về Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa cũng được làm sáng tỏ với các đặc trưng, bản chất, tổ chức và hoạt động, quyền lực và trách nhiệm của Nhà nước,... Đó là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân, được tổ chức theo nguyên tắc “quyền lực nhà nước là thống nhất, có sự phân công, phối hợp và kiểm soát giữa các cơ quan trong việc thực hiện quyền lập pháp, hành pháp và tư pháp”⁽¹⁵⁾; “một nhà nước thực sự kiến tạo khuôn khổ thể chế, pháp luật cho sự phát triển của đất nước, của dân tộc”⁽¹⁶⁾, là nhà nước “đại diện cho quyền làm chủ của nhân dân, đồng thời là người tổ chức thực hiện đường lối của Đảng”⁽¹⁷⁾. Như vậy, để bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân, lý luận về dân chủ xã hội chủ nghĩa được xây dựng, thể hiện sự nhất quán của Đảng; đồng thời, bổ sung, phát triển qua các kỳ đại hội. Nhân dân thực hiện quyền làm chủ trên tất cả các phương diện phát triển xã hội, bằng hình thức dân chủ trực tiếp và dân chủ đại diện. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội phát huy vai trò giám sát, phản biện, xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước bảo đảm quyền lực thực sự thuộc về

nhân dân, thể hiện tính ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa.

- *Về văn hóa, xã hội, con người*, những vấn đề lý luận về phát triển văn hóa, xã hội, con người Việt Nam được thể hiện trong các văn kiện của Đảng. Văn hóa là nền tảng tinh thần của dân tộc, là sức mạnh nội sinh quan trọng trong sự nghiệp phát triển đất nước. Con người là trung tâm, là chủ thể sáng tạo, là đối tượng thụ hưởng giá trị văn hóa, đồng thời là mục tiêu, động lực của sự phát triển. Đảng xác định, phát triển văn hóa, xã hội, con người Việt Nam là một trong những trụ cột của quá trình phát triển đất nước. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: “Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc, xác định phát triển văn hóa đồng bộ, hài hòa với tăng trưởng kinh tế và tiến bộ, công bằng xã hội là một định hướng căn bản của quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam”⁽¹⁸⁾.

Hai là, trọng trách lãnh đạo thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội trên từng lĩnh vực

Trên cơ sở lý luận khoa học về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, Đảng đã thực hiện tốt trọng trách lãnh đạo Nhà nước và xã hội. Phương thức lãnh đạo của Đảng đối với từng lĩnh vực được đổi mới thường xuyên. Đảng đã ban hành các chiến lược, nghị quyết về từng lĩnh vực cụ thể, lãnh đạo Nhà nước thể chế hóa thành chính sách, pháp luật để tổ chức thực hiện trong toàn xã hội; đổi mới công tác tuyên truyền, vận động, thuyết phục, tăng cường vai trò, trách nhiệm của các tổ chức đảng, đảng viên; đổi mới công tác kiểm tra, giám sát và đề cao trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Kết quả lãnh đạo thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội thể hiện ở một số lĩnh vực nổi bật sau:

- *Về kinh tế*: Đảng đã ban hành các chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 05 năm, các nghị quyết chuyên đề về phát triển kinh tế. Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương

Đảng khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 11-NQ/TW ngày 03/6/2017 về *hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa*. Hệ thống pháp luật về lĩnh vực kinh tế ngày càng đầy đủ, cụ thể. Kết quả thực hiện trọng trách lãnh đạo của Đảng về kinh tế trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội được khẳng định ở quy mô nền kinh tế Việt Nam năm 2023 đạt khoảng 433,3 tỷ USD, xếp thứ 05 trong khu vực Đông Nam Á và là nền kinh tế lớn thứ 34 trên thế giới. Năm 2024, quy mô GDP của Việt Nam được dự báo đạt khoảng 469,67 tỷ USD⁽¹⁹⁾.

- *Về chính trị*: Đảng lãnh đạo thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, xây dựng, chỉnh đốn Đảng,... Qua đó, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa có bước phát triển mới, đồng bộ giữa đôi mới kinh tế với đôi mới chính trị, giữa kế thừa, ổn định và phát triển, từng bước giải quyết tốt mối quan hệ giữa Nhà nước - thị trường - xã hội. Bộ máy nhà nước ngày càng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, hệ thống pháp luật tương đối đầy đủ và đồng bộ. Dân chủ trực tiếp, dân chủ đại diện được bảo đảm. Sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc được phát huy. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội từng bước đổi mới, thực hiện tốt vai trò giám sát và phản biện xã hội, đại diện cho lợi ích của thành viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân. Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng được coi trọng, bảo đảm nâng cao uy tín, giữ vững vai trò cầm quyền lãnh đạo Nhà nước và xã hội.

- *Về văn hóa, xã hội, con người*: Qua gần 40 năm đổi mới, nền văn hóa Việt Nam phát triển, phát huy vị trí, vai trò trong các lĩnh vực của đời sống xã hội, trở thành sức mạnh nội sinh thúc đẩy thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội. Chính sách xã hội ngày càng mở rộng đến nhiều đối tượng, quan tâm đến nhóm người dễ bị tổn thương, bảo đảm tiến bộ, công bằng xã hội trong từng bước, từng chính sách, “không ai

bị bỏ lại phía sau”. Thể chế bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp chính đáng, sự phát triển của con người được bổ sung và hoàn thiện. Chỉ số phát triển con người tăng gần 50% từ năm 1990 đến năm 2022, từ 0,492 lên 0,726. Việt Nam liên tục đạt được tiến bộ trong 30 năm qua⁽²⁰⁾.

Bên cạnh đó, Đảng đã thực hiện tốt trọng trách nhận diện và giải quyết những vấn đề đặt ra về cả lý luận và thực tiễn. Trên cơ sở tổng kết việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội và xuất phát từ tình hình thế giới và trong nước, Đảng đã nhận diện rõ những hạn chế, khó khăn cần giải quyết. Chính vì vậy, hệ thống lý luận của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ngày càng đầy đủ, đồng bộ và hoàn thiện, khẳng định vị thế, vai trò của Đảng trong lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Như vậy, trong quá trình lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội, Đảng đã thực hiện tốt trọng trách xây dựng và từng bước hiện thực hóa mục tiêu phát triển đất nước. Nhờ đó, “đất nước ta ngày càng phát triển, chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”⁽²¹⁾.

3. Đảng Cộng sản Việt Nam giữ vững và thực hiện tốt trọng trách lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội trong giai đoạn mới

Một là, kiên định nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh

Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng, là cơ sở khoa học để Đảng xây dựng và tổ chức thực hiện đường lối xây dựng chủ nghĩa xã hội. Kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là một trong những nguyên tắc xây dựng Đảng, có ý nghĩa sống còn đối với năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: “Tư tưởng chỉ đạo xuyên suốt của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta là phải kiên định và

vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh;... Đây chính là nguyên tắc cơ bản, có ý nghĩa sống còn đối với chế độ ta, là nền tảng vững chắc của Đảng Cộng sản Việt Nam, “không cho phép ai được ngả nghiêng, dao động”⁽²²⁾. Học thuyết Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh “sẽ còn tiếp tục phát triển và có sức sống trong thực tiễn cách mạng cũng như trong thực tiễn phát triển của khoa học”⁽²³⁾.

Hiện nay, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ nắm vững nội dung, giá trị của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh mà còn phải nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo phù hợp với thực tiễn phát triển đất nước. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Những người cộng sản các nước phải cụ thể hóa chủ nghĩa Mác - Lênin cho thích hợp với điều kiện hoàn cảnh từng lúc và từng nơi”⁽²⁴⁾. Vì vậy, nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo không được phép xa rời bản chất khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là giải pháp căn cốt bảo đảm cho Đảng bổ sung, phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội trong giai đoạn mới.

Hai là, giữ vững và nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng

Giữ vững vị thế, vai trò và nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng là nhân tố quyết định thành công của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: Đi lên theo định hướng xã hội chủ nghĩa là một quá trình không ngừng củng cố, tăng cường, phát huy các nhân tố xã hội chủ nghĩa để các nhân tố đó ngày càng chi phối, áp đảo và chiến thắng. Thành công hay thất bại là phụ thuộc trước hết vào sự đúng đắn của đường lối, bản lĩnh chính trị, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng⁽²⁵⁾. Hiện nay, để giữ vững và nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền Đảng phải: (1) Nhận diện, đánh giá, dự báo những yếu tố tác động

đến trọng trách của Đảng trong lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội, như toàn cầu hóa, Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, xu thế dân chủ hóa trong đời sống chính trị, xã hội, mặt trái của kinh tế thị trường, sự chống phá của các thế lực thù địch, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa”, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực của cán bộ, đảng viên,... Đặc biệt, cần nhận diện rõ tác động tiêu cực của các yếu tố này ảnh hưởng đến uy tín của Đảng, đe dọa đến sự tồn vong của Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa; (2) Thường xuyên tổng kết kinh nghiệm thực tiễn của thế giới và Việt Nam, nghiên cứu lý luận về chủ nghĩa xã hội trên lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, đối ngoại, quốc phòng, an ninh,...; nghiêm túc đánh giá quá trình thực hiện để có cơ sở xác định phương hướng, nhiệm vụ trong giai đoạn mới; (3) Nâng cao năng lực xây dựng và tổ chức thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa; đồng thời, bảo đảm thực hiện tốt cơ chế kiểm soát việc thực thi thẩm quyền, trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân được ủy quyền, trao quyền; Bảo đảm thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng; (4) Các cơ quan lãnh đạo, cán bộ, đảng viên cần nâng cao bản lĩnh chính trị, trí tuệ, uy tín, trách nhiệm, nêu gương trong việc hoạch định và thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nâng cao khả năng “đề kháng” trước những tác động tiêu cực để giữ vững chuẩn mực đạo đức cách mạng trong tình hình mới.

Ba là, phát huy vai trò của các nguồn lực trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội

Sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam là sự nghiệp chung của toàn Đảng, toàn dân, cần nhận diện và phát huy vai trò của các nguồn lực trong nước và thế giới. Đảng là lực lượng lãnh đạo phát huy các nguồn lực để thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội, trong đó, nội lực là nguồn sức mạnh nội sinh từ kinh tế, chính

trị, văn hóa, con người Việt Nam; ngoại lực là thành tựu từ cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, mối quan hệ hòa bình, hợp tác cùng phát triển. Quan điểm xuyên suốt trong Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng là “Khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và của nền văn hóa, con người Việt Nam,... Kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại;... phát huy tối đa nội lực, tranh thủ ngoại lực, trong đó nguồn lực nội sinh, nhất là nguồn lực con người là quan trọng nhất”⁽²⁶⁾. Để phát huy nguồn lực con người trong xây dựng chủ nghĩa xã hội, cần thực hiện hiệu quả các nghị quyết chuyên đề đối với từng lực lượng xã hội, như Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 16/6/2022 về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Nghị quyết số 41-NQ/TW ngày 10/10/2023 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trong thời kỳ mới; và các nghị quyết tại Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII⁽²⁷⁾. Vì vậy, Đảng phải lãnh đạo thể chế hóa, cụ thể hóa nghị quyết của Đảng thành các chương trình, kế hoạch đề cấp ủy, chính quyền địa phương, cơ quan, bộ, ban, ngành tổ chức thực hiện nhằm tạo nên sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc trong thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Bên cạnh đó, phát huy lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, ý thức tự lực, tự cường, tương thân, tương ái, khát vọng xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc của toàn dân tộc Việt Nam.

Như vậy, qua gần 40 năm đổi mới đất nước, lý luận và thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội Việt Nam đã khẳng định vai trò, trọng trách của Đảng. Tuy nhiên, đây là sự nghiệp lâu dài, phức tạp cần có sự thống nhất nhận thức, hành động trong Đảng và toàn xã hội, đòi hỏi Đảng phải giữ

vững vị thế, vai trò cầm quyền, thực hiện tốt trọng trách là lực lượng duy nhất lãnh đạo đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội □

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.2, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 1998, tr.2

(2), (11), (12) và (26) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.104, 119, 74 và 110-111

(3) và (6) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.51, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2007, tr.14 và 137

(4) và (15) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.70 và 247

(5) *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.4

(7) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.60, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2016, tr.179

(8) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.66, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2016, tr.139

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2016, tr.80

(10) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2017, tr.28

(13), (14), (16), (17), (18), (21), (22) và (23) Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.25-26, 8, 25, 28, 27, 7, 9-10 và 37

(19) *Vị thế nền kinh tế lớn thứ 35 thế giới*, <https://dtc.sggp.org.vn>, ngày 30/4/2024

(20) San Lê, *Chỉ số HDI của Việt Nam tăng điểm*, <https://nhandan.vn>, ngày 18/3/2024

(24) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.11, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.95

(25) Nguyễn Phú Trọng, *Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2023, tr.35-36

(27) Nghị quyết số 42-NQ/TW ngày 24/11/2023 về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng chính sách xã hội, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn mới; Nghị quyết số 43-NQ/TW ngày 24/11/2023 về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ta ngày càng phồn vinh, hạnh phúc; Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24/11/2023 về tiếp tục xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ tri thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới